

- пропагандистська функція – розповсюдження за допомогою радіо, телебачення, газет і журналів, кіно й театру тощо релігійних парадигм та віровчень;
- політична функція – це діяльність церкви чи священнослужителів, а також релігійних організацій у політичному житті країни, в управлінні державою, у створенні клерикальних і релігійно-політичних партій, організацій та союзів;
- господарсько-економічна функція. Знаходить прояв у веденні господарства, виробничій діяльності з випуску культових предметів і сільськогосподарської продукції для внутрішніх потреб тощо;
- благодійна функція. Здійснюється через систему матеріальної допомоги різноманітним громадським організаціям та установам;
- філантропічна функція дуже подібна до благодійної та здійснюється за допомогою безпосереднього, коштом церкви, утримання притулків для сиріт, кволих і жебраків, лікарень для бідних, дитячих закладів, а також надання їм безпосередньої допомоги за участю віруючих певного фаху;
- просвітницька функція полягає в поширенні церквою чи її організаціями певної суми знань про історію чи культуру, мораль і т. ін.

Наук. кер.- к. філос. н., доц. Лебідь А.Є.

СВОБОДА ВОЛІ, ЯК ГОЛОВНА ФІЛОСОФСЬКА КАТЕГОРІЯ АВГУСТИНА АВРЕЛІЯ

Фоменко А. В., студент групи ПР-63

1. Поява релігій як первісна спроба людини пояснити своє місце у всесвіті.
2. Поява Спільного поняття «долі» у світогляді стародавніх народів.
3. З появою поняття долі виникає філософський конфлікт: що головніше, доля чи свобода?
4. Ідеалістична філософія Платона намагається вирішити цю дилему.
5. Античне ставлення до поняття «свобода» було юридично закріплене у законах Солона. Особливості афінської демократії наділяли

правом волі лише громадян, тобто народжених у полісі чоловіків, які не були рабами.

6. Революційний підхід Епікура знижує вплив фактора долі. Цікавий перегляд Дімокрітова атомізму пропонує нову схему поведінки атомів: замість відвісного руху вони можуть змінювати напрямок руху. Епікур вперше ставить поняття «волі» над поняттям «долі».

7. Розвиток філософської думки в курсі світових подій. Завойовницькі війни Олександра Македонського сприяють знайомству античних філософів з концепціями сходу. Діалог східної та західної культур впливає на виникнення нових ідей.

8. Криза еллінізму спричиняє поступовому підкоренню грецьких держав Римською імперією.

9. Криза класичної греко-римської релігії на зламі тисячоліть спричиняє виникнення нових релігій і філософських традицій на сході імперії. Головними конкурентами стають мітраїзм та християнство. Славлення офіційної влади до мітраїзму прихильне, а християн переслідують.

10. Християнська церква змушена формуватися в умовах постійних репресій, виникає необхідність у створенні чіткої системи догматів.

11. Створення чіткої системи догматів, а також захист віри від критики беруть на себе видатні християнські філософи і оратори – апологети. У християн з'являється чітка система цінностей, власні священні книги, чітка філософська концепція.

12. Неоплатонізм був останньою спробою відродження античної філософської традиції. Плотін пропонує ряд нових етичних принципів, відкидаючи ідею перевтілень Платона він виводить головною метою духу злиття з Єдиним, тим самим створюючи нове значення поняття свободи і волі.

13. Оріген пояснює християнські догмати мовою античних філософів. Поняття теодеції знімає з бога провину за недосконалість світу, та вводить до християнської філософської концепції поняття «свободи воль». Свободою волі, Оріген наділяє духовних істот, які самі повинні робити вибір між добрим і злом, переносячи процес створення світу з бога, на процес особистого вибору духів.

14. Історичні зміни в Римській імперії. Костянтин Великий запроваджує домінуюче положення християнства. Збирається перший Вселенський Собор на якому затверджується Символ Віри.

15. В цей час на півночі Африки живе і працює видатний християнський філософ Августин Аврелій. Він народився у родині місцевих мешканців, отримує класичну римську освіту. Займається риторикою, поступово тяга Аврелія до духовного приводить його у ряди маніхеїв.

16. Під впливом матері переходить у християнство, після смерті сина займає пост єпископа у місті Гіппон.

17. Полеміка з учнями англійського єретика Пелагія, і численні прохання християн приводять Августина до ідеї написання філософської автобіографії, у якій він розкрив би одночасно основні моменти свого життя, і висловив свою позицію щодо богословських та філософських проблем.

18. Головним мотивом «Сповіді» стає ідея Августина про те, що людина вільна у виборі свого життєвого шляху (як і своєї долі після смерті). Детально досліджуючи своє життя він наводить нас на думку, що його життя було саме прикладом вияву принципу свободи волі. Від самого дитинства він намагався йти шляхом свободи досліджуючи все цікаве для себе. Змінюючи погляди, переходячи від однієї філософської або релігійної доктрини до іншої Августин виконує пошук свого власного шляху в житті.

Відштовхуючись від низки факторів та подій які відбулися в його житті він остаточно знаходить себе у християнстві, в якому і бачить відповідь на всі виникавші у його житті питання.

Перетворюючи звичайну сентиментальну розповідь про своє життя на складний філософсько-психологічний трактати Аврелій започатковує жанр автобіографії, та вказує напрямок для розвитку філософської думки на тисячу років вперед.

Синтезуючи всі не досить придатні для християнства теорії Августин створив християнську версію розуміння свободи, яку використовують і понині всі три гілки християнства.

Бог створив людину вільною, наділивши її безсмертною душою він зробив її одночасно мешканцем як фізичного так і духовного світів. Але світ на досконалій, а бог хоче людині добра, тому він використовує деякий фактор впливу на людину – благодать.

Аналізуючи своє життя він вказує головний християнський принцип волі: я вільний у своєму житті, але бог хоче мені добра, тому завжди вказує мені правильний шлях.

19. Філософія Августина Аврелія ввібрала в себе найкращі елементи античних традицій, та визначило напрямок розвитку думки майбутнього.

20. Ідей синтезовані та започатковані Августином актуальні і сьогодні.

Наук. кер.- доц. Козинцева Т.О.